

«امامت» حقیقت کعبه و منشأ حرمت آن است

حجت الاسلام حکیم الهی با بررسی مسئله ختم حج به زیارت امام معصوم(ع) گفت: رسیدن به روح و دست یافتن به اسرار حج و احساس کردن ملکوت و پذیرش مناسک حج در پرتو ولایت امام و هدایت تکوینی ولایت قرار دارد و امامت حقیقت کعبه و منشأ حرمت آن است.

امامت حقیقت کعبه و منشأ حرمت آن است

حجت الاسلام حکیم الهی با بررسی مسئله ختم حج به زیارت امام معصوم(ع) گفت: رسیدن به روح و دست یافتن به اسرار حج و احساس کردن ملکوت و پذیرش مناسک حج در پرتو ولایت امام و هدایت تکوینی ولایت قرار دارد و امامت حقیقت کعبه و منشأ حرمت آن است.

به گزارش خبرنگار اعزامی خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا) به موسم حج، در روایات بسیاری به مسئله ختم مناسک حج به زیارت امام معصوم(ع) اشاره شده است، ما نیز با تمسک به این روایات اخبار خود را به مسئله ختم حج به زیارت امام اختصاص می دهیم تا پایان بخش اخبار حج این سال موضوع ولایت و امامت باشد.

در پی این هدف گفت‌وگویی را با حجت الاسلام و المسلمین «عبدالمجید حکیم الهی»، معاون ارتباطات و بین‌الملل جامعه‌المصطفی(ص) در مدینه منوره انجام دادیم که در چند بند این مسئله را مورد توجه قرار داد.

حجت الاسلام حکیم الهی در ابتدای این گفت‌وگو با اشاره به آیه 196 از سوره مبارکه بقره گفت: درباره اتمام حج و عمره که خداوند تبارک و تعالی در آیه شریفه «وَأْتِمُوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ» بدان امر فرموده است، علاوه بر بحث فقهی، ائمه معصومین(ع) برای اتمام حج مصداق دیگری ذکر کرده‌اند و آن اینکه حج‌گزار پس از اتمام مناسک حج و عمره به زیارت پیامبر(ص) و دیدار ائمه معصومین(ع) مشرف شود و مناسک و اعمال خود را بر آنان عرضه کند.

وی با اشاره به حدیثی اظهار کرد: امام صادق(ع) فرمودند: «تمام الحج لقاء الامام» (اصول الکافی ص 549) تمامیت حج به لقاء و زیارت امام(ع) است. در روایت دیگر امام صادق(ع) می فرمایند: «ابتداء بمكة و اختم بالمدينة فانه افضل» حج خود را از مکه آغاز کنید و با زیارت مدینه آن را ختم کند که این‌گونه حج بهتر است. در روایتی دیگر امام صادق(ع) کمال و تمامیت حج را منوط به دیدار امام معصوم دانسته‌اند: «اذا حج احدکم فليختم حجه بزيارتنا لأن ذلك من تمام الحج؛ هنگامی که یکی از شما حج انجام داد باید حج خود را با دیدار ما پایان دهد؛ زیرا این موجب کمال و تمام بودن حج است».

عضو هیئت علمی بعثه مقام معظم رهبری عنوان کرد: از مجموع آنچه گذشت به‌خوبی روشن می‌شود که زیارت پیامبر(ص) و ائمه معصومین(ع) و حضرت زهرا(س) مکمل حج زائران بیت‌الله و سالکان طریق حقیقت است و بر همین اساس حج بدون زیارت آنان ناقص و ناتمام است. حج بدون لقاء امام(ع) همچون تمسک به قرآن، کتاب وحی بدون ولایت است. پیامبر اسلام(ص) در حدیث معروف ثقلین تمسک به کتاب و عترت را قرین هم ساخته و رمز کمال و سعادت امت اسلامی را در چنگ زدن به این دو گوهر گرانبها و دو معجزه پایدار و جاودان خود خوانده است.

وی با بیان اینکه بر اساس آموزه های دینی اسلام هر امر و نهی که از طرف شارع مقدس و حضرت حق وارد شود، در آن رمز و راز، و سر و حکمتی است که درک عمیق از همه اسرار و رازهای احکام بر همگان میسر نیست، افزود: در ادامه تلاش می‌کنم تا بر اساس روایات و سخنان معصومین(ع) بعضی از اسرار تمامیت حج که مشروط به دیدار امام(ع) دانسته شده را بیان کنم.

حکیم الهی در تبیین بیشتر این مسئله ولایت را تنها راه شناخت عنوان کرد و گفت: شناخت حضرت حق جلّ و علا غرض اصلی و غایت از آفرینش انسان است، معرفت به خداوند اساس و بنیان دین و پله آغازین صعود به مدارج کمال و رسیدن به تمام انسانیت است. خداوند تبارک و تعالی این حقیقت را با کلام قدسی «لکی اعرف» (مقصود از آفرینش معرفت حق است) بیان داشته و امیر عارفان و امیر مؤمنان این سروش را با جمله «اول الدین معرفته» آشکار ساخته است.

عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) بیان کرد: همانگونه که عشق ورزیدن بدون شناخت معشوق ممکن نیست عبادت نیز بدون معرفت به معبود میسر نمی شود. شناخت حضرت دوست و معرفت به حضرت حق جلّ و علا از طریق وجه الله و از راه سر الله و از باب اسماء الله ممکن و میسر است. امام معصوم(ع) که خلیفه الله و وجه الله و صراط مستقیم است، برای شناخت خداوند بهترین راه است که بدون او نه عبادتی میسر و نه معرفتی ممکن است. سروش این حقیقت در کلام نورانی زیارت جامعه کبیره منعکس ده که فرمود: «#171;کن اراد الله بدأبکم و من وحده قبل عنکم» ای ائمه معصومین(ع) هر کس عزم خدای کند شروع و آغاز آن از شما است و هر کس خدای را به یگانگی بستاید از امامان معصوم پذیرفته و دریافت داشته و هر آنکه آهنگ حضرت دوست کند از راه اهل بیت(ع) باید بگذرد.

حجت الاسلام حکیم الهی اظهار کرد: هدف از عبادت و بندگی و میوه های بلند و ثمرات معنوی حج هنگامی بدست می آید و در دسترس قرار می گیرد که احکام و مناسک و راه و منش و شیوه آن از رهبران الهی و امامان معصوم دریافت شود. دستی که در دست اهل بیت(ع) قرار نگیرد در دست رحمت خداوند قرار نگرفته است و مناسکی که از دست امامان معصوم(ع) گرفته نشود اعمال بی روح خواهد بود.

معاون ارتباطات و بین الملل جامعه المصطفی(ص) ولایت و امامت را روح و اساس حج خواند و تصریح کرد: حج بدون ولایت و آهنگ کعبه بدون امامت و بدون شناخت و معرفت امامان معصوم(ع) عملی بی حاصل و تلاشی بی نتیجه است؛ زیرا یکی از مبانی اسلام حج است و رکن استوار حج ولایت معصوم است. امام باقر(ع) می فرمایند که حج بدون ولایت حجتی بسیار سست و ناپایدار است، قال الامام الباقر علیه السلام: «#171;بنی الاسلام علی خمس علی الصلاة و الزکاة و الصوم و الحج و الولاية و لم یناد بشی کما نودی بالولاية؛ اسلام بر پنج چیز بنیان نهاده شده است: بر نماز، زکات، روزه، حج و ولایت، به هیچ یک از پنج رکن همچون ولایت توصیه نشده است».

وی با بیان اینکه در روایت دیگری دوستی اهل بیت(ع) اساس دین شمرده شده است، افزود: امام صادق(ع) می فرمایند که برای هر چیز اساس و بنیانی است و پایه و بنیان دین، محبت و دوستی ما خاندان پیامبر(ص) است: «#171;لکل شی اساس و اساس الاسلام حبا اهل البیت» (اصول الکافی ج 2 ص 18).

حکیم الهی، امامت را حقیقت کعبه و منشأ حرمت آن دانست و تصریح کرد: در علم فلسفه ثابت شده که هر شی بالعرض باید به ما بالذات منتهی شود، هر «#171;نمی» باید به آب و هر چربی باید به روغن ختم یابد. حرمت و عزتی که برای کعبه شمرده شده باید منتهی شود به حرمت و عزت حضرت حق و تمام فضائل و مناقبی که برای کعبه ذکر شده مرهون ولایت و امامت است. رسیدن به روح حج و دست یافتن به اسرار حج و احساس کردن ملکوت حج و پذیرش مناسک حج در پرتو ولایت امام و هدایت تکوینی ولایت قرار دارد.

وی افزود: خداوند متعال در سوره مبارکه بلد سوگند به سرزمین مکه خورده و آن را با قیدی همراه ساخته است که این مکه عظمت و حرمت دارد؛ زیرا پیامبر در آن است: «#171;لا أقسمُ بهَذَا البَلَدِ، وَأَنْتَ حِلٌّ بهَذَا البَلَدِ» مکه بدون پیامبر و کعبه بدون ولایت و امامت سرزمینی عادی و خانه ای معمولی و تهی از روح و عزت و عظمت است. کرامت و عظمت و عزتی که برای مکه و کعبه بوجود آمده در پرتو وحی و نبوت و در نتیجه ولایت و امامت و عاری سازی کعبه از هرگونه بت و بت پرستی است.

وی در تشریح بیشتر مسئله «#171;ابراز و اظهار ولایت» گفت: امام باقر(ع) با مشاهده طواف کنندگان کعبه فرمودند که مردم در زمان جاهلیت و قبل از اسلام نیز هفت دور بر گرد این کعبه می گشتند «#171;هكذا كانوا یطوفون فی الجاهلیة» و اسلام نیامده که همان سنت جاهلی را ادامه دهد، آنگاه فرمودند که مردم مکلفند اطراف این سنگ بگردند و پس از آن نزد ما بیایند و نصرت و مودت خود را اعلام دارند: «#171;انما امرؤا أن یطوفوا بهذه الاحجار ثم یأتونا فیعلمونا ولایتهم» (بحارالانوار ج 65) این تعبیر از این جهت است که دانسته شود همراه کعبه گل، کعبه دل وجود دارد و در کنار کعبه صامت، کعبه ناطق قرار گرفته است و آن کعبه آمال و مبین احکام و مناسک کسی است که باید مَهْر تأیید بر اعمال بزند.

وی، ولایت را شرط صحت و قبولی اعمال عنوان کرد و گفت: اهل بیت عصمت و طهارت(ع) انسان های کامل و مظهرهای اسم اعظم الهی هستند که دارای مزایای وجودی ویژه ای هستند. آنان جامع کلام تکوین و تدوین و واجد کتاب حقیقت و شریعت و شامل نشئه حقیقی و اعتباری هستند. ائمه معصومین(ع) زمامداران حق و شرط صحت و روح عمل و ملکوت احکام هستند. اجماع شیعه بر این است که شرط کمال و صحت و قبولی اعمال ولایت امامان معصوم(ع) است و بر اساس روایات رسیده از پیامبر اکرم(ص) احکام و اعمال بدون ولایت فاقد ارزش است.

حکیم الهی در پایان سخنان خود به مسئله بهره گیری از حج در پرتو زیارت اشاره کرد و گفت: زیارت و دیدار امام(ع)، انس گرفتن با

اسوه های پاکی و الگوهای اخلاقی و ایمانی است. افراد در این زیارت جنبه های تعلیمی و آموزشی و هدایت های دینی و حج را فرا می گیرند که این مهم بدون زیارت امام معصوم(ع) انجام نمی گیرد. اسرار حج و منافع معنوی آن اموری نیست که به سادگی فهم و درک آن بر همگان میسر شود، رنج سفر و طی طریق می خواهد و حضور نزد امام(ع) را باید تا آن حجت خدا سرّی از اسرار حج را بازگو و جنبه های تربیتی و تعلیمی و اسراری که از حج باید آموخت را برای زائران بازگو کند.